

Flinke groeispurt na Vlaamse emigratie

BEDRIJFSPROFIEL

naam	Thijs Dams
aantal melkkoeien	450
grondgebruik	95 ha
bouwplan	75 ha mais, 20 ha gras
productie	11.000 kg, 3,95% vet, 3,53% eiwit
arbeid	11 (deeltijd) medewerkers

Mede door de hoge kosten voor fosfaatrechten besloot Thijs Dams naar Vlaanderen te emigreren. Drie jaar geleden kocht hij er in Hoogstraten een bedrijf voor 160 koeien. Inmiddels breidde hij alweer uit met een jongvee- en een melkveelocatie, waardoor hij nu 450 koeien melkt.

TEKST JEROM ROZENDAAL

In drie jaar tijd ontwikkelde Thijs Dams het bedrijf naar 450 koeien

Zijn ouders en broer runnen in de Nederlandse boomkwekerijgemeente Zundert een melkveebedrijf met 370 koeien. Alhoewel hier vergunnings-technisch nog mogelijkheden waren voor uitbreiding, besloot Thijs Dams (24) zijn horizon te verbreden. 'Door de kosten van fosfaatrechten zou uitbreiding een kostbaar verhaal geweest zijn. Bovendien is samenwerking met je broer ook niet ideaal. We kunnen het nu goed met elkaar vinden, maar wie weet wat de toekomst brengt. Twee kapiteins op een schip werkt niet altijd even goed', vertelt Dams.

Na het nodige denkwerk kwam hij uit op emigratie naar België. Drie jaar geleden kocht hij een bedrijf in Hoogstraten, een Vlaamse gemeente net over de grens en op 13 kilometer van het ouderlijk bedrijf. Dams: 'Ik kende Hoogstraten ook van vroeger. Ik kwam er regelmatig op schuurfeesten en had zo al een netwerkje opgebouwd.' Toch was het niet alleen het netwerk dat de doorslag

gaf. 'In Vlaanderen zijn er geen fosfaatrechten, maar nutriëntenemissierechten en deze liggen met 360 euro per melkkoe een stuk lager in kosten', aldus de jonge ondernemer. Hij kwam uiteindelijk uit bij een bedrijf met 160 melkveeplaatsen in een goed geventileerde, hoge stal uit 2009. Ook de melkcarroussel, een 28-stands binnenmelker van GEA, voldoet volgens Dams aan alle eisen van de melkveehouderij.

Dams had een klein eigen kapitaal opgebouwd in de drie jaar dat hij in maatschap met zijn ouders zat. Ook sprongen zijn ouders nog extra bij, maar het overgrote deel van de financiering kwam via een bank. 'Met de extra liquiditeit door de hoge melkprijzen en de financiering bij de bank was het mogelijk om verder te groeien. Dat lukt zolang je maar een solvabiliteit aanhoudt van 20 procent. In mijn geval betekent dit dat je met iedere euro die je verdient, vier euro kunt lenen bij de bank.'

Uitbreiding met twee locaties

Het drie maal daags melken komt voor rekening van Roemeense werknemers. Zij worden enkele dagen in de week afgewisseld door Vlaamse jongeren uit de buurt. In totaal heeft de Nederlandse melkveehouder drie Roemeense werknemers in dienst en zo'n acht jongeren. Dat Dams zelf niet meer toekomt aan melken, heeft te maken met twee nieuwe uitbreidingen kort achter elkaar. Anderhalf jaar geleden werd het jongvee verplaatst naar een locatie in Loenhout, op enkele kilometers van zijn bedrijf in Hoogstraten. Hierdoor kon hij meer ligplaatsen op het bedrijf realiseren en de melkveestapel uitbreiden van 160 naar 210 dieren.

Een half jaar geleden breidde Dams het aantal melkkoeien nog verder uit door de ingebruikname van een derde locatie, eveneens in Loenhout. Het betreft een melkveestapel die Dams huurt van een gepensioneerde boer en waar hij inmiddels 180 koeien melkt. Bij de overname stonden hier 140 melkkoeien, de rest vulde hij aan met aangekochte koeien. Hiermee komt zijn totale vee-stapel uit op 450 koeien, inclusief droge koeien. De forse uitbreiding in korte tijd was mede mogelijk doordat hij alle onroerende goederen kon huren en daardoor alleen in vee en rechten hoefde te investeren.

Goede melkprijzen als motivatie

'De eerste stap smaakte naar meer en als er zich mogelijkheden voordoen om uit te breiden, waarom zou je die

Jaarlijks moet Dams 6000 tot 7000 kuub mest afvoeren

niet gelijk nemen?', aldus Dams, die aangeeft dat de goede melkprijs en dito vooruitzichten bij de nieuwe stallen steeds meespeelden. 'Bij een mindere melkprijs zou de motivatie uiteraard minder groot geweest zijn.' Het is de wetgeving die Dams dwong om zijn uitbreiding op verschillende locaties te realiseren. Net zoals in Nederland zit de veehouderij in Vlaanderen sinds een stikstofarrest in 2021 op slot. Er worden geen nieuwe vergunningen afgegeven. De enige mogelijkheid om uit te breiden is door verschillende vergunde locaties in gebruik te nemen. 'Je ziet dat hier overigens meer gebeuren dan in Nederland', stelt hij.

Het laatste wapenfeit van Dams betreft de verhuizing van het jongvee naar een nieuwe locatie. Recent nam hij in Loenhout een nieuwe, grotere jongveestall in gebruik. Ook hier gaat het om een bedrijf zonder opvolging. 'De zittende boer gaat nog een jaar door met melken, maar houdt geen jongvee meer aan. Deze ruimte gebruik ik nu.'

Transport tussen locaties

Deze laatste aanwinst dient niet alleen als jongveelocatie voor beide melkveebedrijven, ook de droogstaande koeien van beide melkstallen verblijven hier. 'Nadat ze zijn drooggezet, komen alle melkkoeien naar Loenhout en drie weken voor afkalving worden ze naar Hoogstraten gehaald. Enkele weken later, na opstart van de lactatie, gaat de helft van de koeien terug naar de melklocatie in Loenhout', vertelt Dams. Het heen-en-weer rijden van het vee vindt standaard op vrijdagmiddag plaats. Het vervoer van de dieren is niet de enige transportstroom tussen de bedrijven, ook het voer gaat heen en weer. 'Onze centrale voerplaats is op het bedrijf in Hoogstraten. Hier bevinden zich de sleufsilo's en hier wordt het voer voor alle locaties gemengd in de mengwagen van 33 kuub', legt Dams uit. Tijdens de rondgang over zijn bedrijf wijst hij ook op een grote nieuwe sleuf-silo van 25x48x4 meter, die in aanbouw is. De jonge melkveehouder geeft aan dat een centrale voeropslag het meest efficiënt is. 'Daarnaast voorkomen we op deze manier rantsoenwisselingen.' Het rantsoen voor het melkvee bestaat uit 10 kilo droge

Het jongvee wordt centraal opgefokt

stof mais, 4 kilo droge stof gras en 9 kg droge stof krachtvoer. Onder het krachtvoer rekent Dams tarwegistconcentraat (6 kg product), bietenperspulp, mais-meel en aanvullend nog soja of raapschroot dat per volle vracht wordt aangekocht.

Lagere mestafzetkosten

Op de locatie in Loenhout had Dams eigenlijk de bouw van een bovengrondse mest-silo van 3000 kubieke meter gepland. 'De capaciteit van de mestput is te klein. Daar ben ik achtergekomen nadat ik het bedrijf had overgenomen', vertelt Dams, die twee jaar geleden een vergunningaanvraag indiende voor externe mestopslag. Ruim een half jaar geleden wees het Vlaamse departement van Omgeving zijn dossier af, omdat de extra stikstofuitstoot het maatschappelijk belang zou schaden. Het probleem van beperkte mestopslag, waardoor hij vorig jaar veelvuldig naar de mestverwerking moest rijden, is inmiddels opgelost. 'Op de twee locaties in Loenhout is er overcapaciteit van mestopslag, waardoor de winter kan worden overbrugd', verklaart Dams. Volgens de huidige situatie verwacht Dams zo'n 6000 tot 7000 kuub mest te moeten afvoeren per jaar. Qua mestafzet is het volgens hem eveneens beter boeren in Vlaanderen dan in Nederland. 'De mestafzetkosten zijn hier lager. Waar mijn ouders dit jaar rond de 26 euro per kuub betaalden, lag dat hier op 15 euro dankzij een rechtstreekse samenwerking met een akkerbouwer.' De veehouder erkent dat de verspreiding van zijn activiteiten over drie locaties niet optimaal is. 'Er kruipt veel tijd in het heen-en-weer rijden van het vee, het voer en de mest en ook voor het melken is de reistijd niet ideaal.' Na een melkbeurt gaat de melker van dienst naar de volgende locatie. 'Maar dit was op dit moment de enige mogelijkheid om uit te breiden. Wie weet, wordt het in de toekomst weer mogelijk om alle activiteiten op één locatie te bundelen.'

Tijdelijke daling van productie

De snelle bedrijfsontwikkeling had tot gevolg dat Dams zijn dieren minder vaak zag en op extern personeel aangewezen was. Mede hierdoor kende zijn productie dit

Elke vrijdag vindt er een herverdeling van het vee plaats

jaar in Hoogstraten een terugval, nadat de aangekochte koeien het eerste jaar volgens hem uitstekend hadden gepresteerd met 12.200 kg melk met 3,90 procent vet en 3,50 procent eiwit. 'Door een combinatie van factoren, zoals het inwerken van personeel en wisselvallige voerkwaliteit, is de productie dit jaar gezakt naar 11.000 kilogram', beaamt Dams, die aanwijzingen ziet dat de productie wel weer in de lift zit.

Het herstel van de productie heeft volgens hem ook te maken met de huisvesting van de koeien. Hij zag dat een gebrek aan comfort zich vertaalde in een slechtere opstart. Bij het melkvee en de droge koeien in Loenhout was de huisvesting niet ideaal. 'We hadden de nodige klauwproblemen en hebben de rubberen ligmatten ingeruild voor diepstrooisel met een mengsel van stro en kalk of paardenmest. Daar werken we ook mee in Hoogstraten. Door het betere ligcomfort trekt de productie weer aan.' Op het bedrijf in Hoogstraten staat verder nog de bouw van een ruimer strohok gepland om koeien rondom afkalven in te huisvesten.

Subsidiemogelijkheden voor jonge boeren

De ombouw van de ligboxen kwam tot stand met behulp van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF), dat 30 procent subsidie voorzagt. De subsidiemogelijkheden zijn volgens Dams een ander voordeel van Vlaanderen ten opzichte van Nederland. 'Er zijn hier iets betere subsidiemogelijkheden.' Binnen het VLIF wordt een reeks aan investeringen in de melkveehouderij vergoed. De mate van subsidie hangt af van de duurzaamheidsfactor van een investering. Jonge melkveehouders zoals Dams krijgen voor sommige investeringen tien procent subsidie boven op het standaard percentage dat op kan lopen tot vijftig procent.

Na de snelle opeenvolging van bedrijfsontwikkelingen is het volgens Dams nu tijd om de puntjes op de i te zetten. Onder de geplande optimalisatie van het bedrijf valt ook de fokkerij. Door middel van merkertests van CRV probeert hij de genetische achtergrond van zijn veestapel in kaart te brengen. Om de aanwas van het jongvee te versnellen zet hij gesekst sperma in. Tot nu heeft hij nog maar veertig eigengefokte vaarzen aan de melk en wor-

De melkkoeien krijgen op de verschillende locaties hetzelfde rantsoen

den er nog steeds tweede- of derdekalfskoeien uit Duitsland ingekocht.

In het fokdoel prijkt ook het kenmerk hoornloosheid. 'Hoornloze dieren zijn gemakkelijk. Het bespaart de tijd van onthoornen en het kost niets in melkproductie', aldus de Brabander, die een goed gevoel heeft over zijn turbulente bedrijfsontwikkeling. 'We gaan nu voor optimalisatie en ik hoop dat we kunnen groeien via eigen jongvee om straks op jaarbasis zes miljoen kilo melk te kunnen leveren.'

Grote plannen om te investeren in grond zijn er niet. 'Een grondgebonden productie, zoals nu in Nederland wordt nagestreefd, vind ik eigenlijk maar onzin. Grondaankoop is met de huidige prijzen economisch niet verantwoord. Mijn voer komt en mijn mest gaat toch ook gewoon naar landbouwgronden?' Dams is blij met zijn gemaakte stappen en kijkt optimistisch vooruit. 'De melkprijs ligt op een goed niveau en de vooruitzichten zijn goed. Door strengere wetgeving op het gebied van milieu, klimaat en dierwelzijn stoppen steeds meer bedrijven en neemt de melkplas af. Net als mijn ouders lever ik aan FrieslandCampina. Zuivelbedrijven staan te springen om meer melk.' |

Extra foto's online

Meer beelden van het bedrijf van Dams zijn te vinden op de website van Veeteelt.

► Fotoserie op veeteelt.nl